

- 1 -  
ACC. NR. 3062

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Landskap: ..... Upptecknat av: .....  
Härad: ..... Adress: .....  
Socken: ..... Berättat av .....  
Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

A: 6

B: 2

Uppteckningen rör När Skam kom för att hämta frun på Ohs, prästen som körde ut honom genom hål i blyfönster fjärde hjulet under vagnen.

De hade för sig förr, att de gamle prästerna gått igenom en svartkonstskola i Wittenberg. Och i Gällaryd skulle det finnas en präst, som va litet hemma i svartkonst. Emellertid så fanns det en fru på Ohs, som var så rysligt ogudaktig, och så kom den onde och ville ta henne levande. Då körde de till Gällaryd och skulle hämta prästen, så han skulle reda till det. Men så fort som prästen hade satt sig på, och drängen skulle köra, ramla ena hjulet av vagnen.

"Kasta opp hjulet i häcken och sätt dig opp och kör!"  
sa prästen till drängen.

Och sen fick Skam själv dra i stället för hjulet, och

de körde med en hiskeligt fart, så Skam päste när de kom fram till  
Ohs, för han va ju trött, kan veta. Och när de kom in, läste  
prästen, och så sa han till Skam:

"Så stor du är, så liten ska du bli, så du kan krypa  
genom detta hålet."

De hade ju blyfönster på den tiden, och där borrhade  
prästen ett litet hål i blyt, och körde ut Skam genom det.

LUNDS UNIVERSITETS  
FOLKMINNESARKIV

- 3 -  
ACC. NR. 3062

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

*f. e.*

*Uppteckningen rör*

Ja, skogssnuverna, det var ju fina och granna fröknar, när man såg dem på den ena sidan. Men om man fick se dem på den andra, så såg de ut som rötta stockar där. Men det lär väl inte ha funnits nå sånt!

Skogssnuvan.

Skriv endast på denna sida!

- 4 -  
ACC. NR. 3062

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

*A: e*

*Uppteckningen rör*

Om man gick vilse, skulle man ta av sig rocken eller mössan och vända innersidan ut, så kom man på rätt väg igen. Det var för ett par år sen, som jag blev vilse och gick en hel natt utan att hitta hem. Det var på hösten, men inte så sent, men det var ju i alla fall mörkt på kvällarna., och jag gick där och laskade tills det blev dag. Jag hade styvhatt på mig då, så jag kunde ju inte vända den. En annan gång blev jag vilse mitt på dagen och gick en halv dag kring ett ställe och visste inte var jag var, ingenting var likt sig. De menade ju förr, att det var litet spökaffärer med sånt.

Vilsegång.

ACC. NR. 3062

*Olof Leander*

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Mart. Larsson*

Härad: *Albo* Adress: \_\_\_\_\_

Socken: *Spättholm* Berättat av *J. D. Medin*

Uppteckningsår: *1931* Född år *1857* i *Fliskall & Spättholm*

*A. t*

**Uppteckningen rör**

De hade för sig, att de som inte hade det minsta skäggväxt voro maror. Och det kunde vara både karlar och fruntimmer. Jag har sett en karl i mitt liv, som inte behövde raka sig, utan var som ett fruntimmer i ansiktet, men det är då inte så vanligt. När maran rider en, rör en knappt med att röra sig, maran pinar en, och häver sig på en. Och se det förstås, att jag har känt henne. Jag låg borta över en natt och blev så ansatt. Så skulle jag gå ut, men när jag kom ut i förstugan, dråsade jag i golvet som om benen varit ihopbundna, och det smäll till, så jag trodde det hördes en fjärdingsväg, men ingen hade hört nåt, och inte kände jag nåt av stöten i golvet. Men sen blev jag sjuk och låg ett par dar.

Maran.

- 6 -  
ACC. NR. 3062

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

*B: h*

*Uppteckningen rör*

Min far hade för sig, att han såg troll eller spöke en gång. Han hade varit borta vid kvarnen tillsammans med en annan, och när de gick hem gick de över en stor mosse, och det var månaljust och grant. Rätt som de gick där och drog sina kälkar med mjölsäckarna, fick far se en rysligt stor karl och han hade en hund, som var stor som en häst, och i handen bar han nåt, som far tyckte var en bössa. Gubben tog stegen åt öster, men gubben flytta sig åt väster, tyckte far. Men den andre såg ingenting, för far fråga honom nån dag efteråt, ty det var inte bra att tala om nåt, samma dag man sett det.

Spöke.

- 7 -  
ACC. NR. 3062

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

B. h

Uppteckningen rör Den maskplockande orgeltramparen som togs för spöke av prästgårdsfolket och prästen.

Orgeltramparn vid Slätthögs kyrka var en gång ute och plockade mask en kväll, och då hade han en lykta med sig för att lysa sig med, och då såg de lyset vid prästgården. Men det var ingen som tordes gå och titta efter vad det var, ty de trodde att det var nåt spöke. Så talte de om det för prästen och han sa, att han skulle gå med dem. Ja, så tog prästen på sig prästakappan och tog bibeln med sig, och de knallade iväg.

"Vad ska det bli här i kväll", fråga orgeltramparn, "inte är det väl nån begravning eller så, så sent på kvällen?"

Och prästen blev väl skammandes förstås, och allihop som var med honom. Men det är inte så rysligt länge sen det hände, så det har ju verkligen inträffat.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

E: 6

J: 9

Uppteckningen rör När Sissan dog, man orkade ej bära kistan, svart höna satt i den.

Sissan skulle ha bott i skogen här nere på en fälla, som kallas Sisse fälla, och det syns än var stugan stod. När hon dog, så tala de om, att de <sup>4</sup>inte gick och bära kistan till kyrkogården, för den kändes så tung. Men då tog de och lyfte på locket till kistan, och då var dettingen ~~käring~~ i kistan, utan det satt en svart höna där i stället.



Landskap: ..... Upptecknat av: .....  
Härad: ..... Adress: .....  
Socken: ..... Berättat av .....  
Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV.

*S: c*

*Uppteckningen rör*

Gamle majoren på Lamhult var en betydligt herre det. En gång var det en bonde från Hässleberg, som gick in till honom och fråga efter vägen till ett ställe. Då tog han honom i öronen och sa; "Först ska du gå dit", och så ryckte han honom samtidigt i örat, så hela huvet vreds, "Och sen ska du gå dit", sa han och ryckte i det andra örat, och så höll han på ~~sa~~ en stund.

"Och till sist kommer du till en stor gran med ett kråkebo i, men det får du inte röra!" slutade han.

En annan gång fick han se en dräng och en piga, som hade kommit ihop, och då fick de hålla på med det hela dan.

När han va död, grävde de en djup grav åt honom, jag

Majoren på  
Lamhult.

3056

tror det var en 9,10 alnar, men så långt kom de väl inte ner.

Men i alla fall så hade han bestämt det, att de skulle gräva ner så djupt.

"För jag vill inte, att det ska komma fruntimmer och pissa på mig", hade han sagt.

LUNDS UNIVERSITETS  
FOLKMINNESARKIV

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

*F. e.  
H. j.*

Uppteckningen rör Vad lillklockan i Slätthögs kyrka säger om storklockan, som ligger i Torte göl.

De talte om, att storklockan i Slätte kyrka en gång farit ner i Torte göl. Det själaringdes för nån, och då flög storklockan ner i Torte göl, men lillklockan är i tornet än. Därför säger lillklockan än i dag:

Min syster, min syster

ligger i Torte göl, i Torte göl.

Ja, de hade för sig, att det var nån drakaffär eller så där, och ~~de~~ kan veta var ju malmen av stort värde för dem.

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

S. L  
F. E. N

Uppteckningen rör Krypare-Sven som skulle hämta pinneträ till sko-  
makare i klockstapeln, där färtjuvar höll till.

Det bodde en halter gubbe här i Slätthög, som de kallte för Krypare-Sven, för han va så halter så han mest kröp, när han skulle förflytta sig. Han gick mellan gårdarna och hade sin näring. Så var det vid den tiden när de byggde om Slätthögs kyrka. Det var en skomakare på en gård och pligga skor. Men så tog pinneträt slut för honom, och då var det nån som tala om för honom, att det fanns furukärne i den gamla stapeln, som han kunde gå och ta till pinneträ.

"Ja, det vore bra och ha det", menade skomakarn, och så skulle då drängen på stället gå och hämta trät, men han tor-des inte gå. Men då sa Krypare-Sven, som också var där:

"Bara jag kunde gå, så skulle jag inte vara rädd att gå, men om det är någon som vill följa med och bära mig, så kan vi ge oss iväg."

Ja, då skulle drängen följa med och bära Sven, och de drog iväg. När de kom till stapeln och kommit in i den, var det nån som skrek ut till dem:

"Ä han fet?"

Då var det tjuvar, som brukte stjäla får, som hade sitt tillhåll i stapeln, när de slaktade djuren, och nu trodde den som var där, att de kom med ett får.

"Det ger jag hundan om han ä fet eller mager. Ta'n som han är!" skrek drängen och blev så rädd, så han släppte Sven och dängde iväg hemåt. Men Sven blev också rädd, så han tog till att springa och han sprang, så han kom hem före drängen, ändå han va så dålig till att gå.

J: f

Landskap: ..... Upptecknat av: .....  
Härad: ..... Adress: .....  
Socken: ..... Berättat av .....  
Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

*Uppteckningen rör*

Om de blev gastakrysta, skulle de klippa av sig håret i nacken och röka det, och ta i sig röken, så skulle de bli bra.

Om barnen hade mataledan, skulle de skrapa av grönt, som finns på gamla väggar, och komma i dem, så skulle de få matlust igen.

För att bota kikhostan skulle de ta in ett slags bär, som de kallar kikebär och som växer på enebuskarna.

Den som fick tandvärk, skulle ta en ärta i munnen och ha den i munnen, tills den blev kokt, då tandvärken skulle gå bort.

Som botemedel mot fallandesjukan skulle de ta in blod från modern, så skulle det hjälpa.

Folkmedicin.

Gastakrystning

Mataledan.

Kikhostan.

Tandvärk.

Fallandesjukan

ACC. NR. 3062

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

*L. a.*

*Uppteckningen rör* Skytt som kunde förgöra't för andra.

Här bodde en skytt, Karl Andersson, som kunde förgöra't för andra, så det inte gick och skjuta för dem. Han är död nu för längesen. Om det var så han fick höra, att de sköt i närheten, så poade han bara till helt lätt idetsamma han hörde skottet, och sen va det gjort för den andre skytten!

ACC. NR. 3062

*Althman*

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Landskap: *Södermanland* Upptecknat av: *W. Söderman*

Härad: *Åre* Adress: \_\_\_\_\_

Socken: *Åre* Berättat av *J. A. Söderman*

Uppteckningsår: *1931* Född år *1852* i *Åre*

*N:o*

*Uppteckningen rör*

Tomasmässenatt skulle alla kvarnar stannas, för annars kunde de gå sönder. Då kunde de få se en liten gubbe med röd mössa sitta och hålla i axeln, och sen drogs kvarnen så fort, så den blev fördärvad. Här nere i Banke hände det för en mjölnare, som de kallte för Stoen, att det gick sönder. De hade för sig, att det var tomten, som följde strömmarna, och fördärvade <sup>(na)</sup> kvarnen där man inte hade stannat dem.

Tomasmässenatt

1 24



Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

*Uppteckningen rör*

Register:

Skam kom för att ta Ohsafrun, prästen körde ut honom genom blyfönster, fjärde hjulet under vagnen .....	1
Skogssnuvan .....	3
Vilsegång, åtgärd för att komma rätt .....	4
Maran .....	5
Spöke, stor karl och stor hund .....	6
Prästen och prästgårdsfolket som tog orgeltram- paren, när han plockade mask med lykta, för spöke .....	7

LUNDS UNIVERSITETS  
FOLKMINNELSARKIV

Sissan, man orkade ej bära hennes kista, öppnade	
och såg efter, en svart höna satt i kistan .....	8
Historier om majoren på Lamhult .....	9
Storklockan i Slätthögs kyrka ligger i Torte göl,	
lillklockan sjunger om det .....	11
Krypare-Sven som skulle hämta pinneträ till skomakare	
i klockstapeln, där fårtjuvar höll till .....	12
Folkmedicin, gastakrystning, mataledan, kikhostan,	
tandvärk, fallandesjukan .....	14
Skytt som kunde förgöra't för andra .....	15
Tomasmässenatt .....	16
Register .....	17